

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПИТАНЬ ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ БЕЗ УХВАЛИ СЛІДЧОГО СУДДІ

МАНИК Олексій Володимирович - здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://orcid.org/0000-0002-4384-1219>

УДК 343.13

У статті підкреслено, що з'ясування стану наукової розробленості питань затримання особи без ухвали слідчого судді є однією з передумов розвитку вказаного інституту в кримінальному процесуальному праві. Наголошено, що інститут затримання особи без ухвали слідчого судді упродовж усього часу викликає зацікавленість як з боку теоретиків, так і практиків, адже він водночас є заходом забезпечення кримінального провадження, дозволяє припинити (попередити) кримінальну протиправну діяльність та зібрати доказову інформацію, пов'язаний із обмеженням прав і свобод людини в рамках кримінального провадження тощо. З'ясовано, що така багатоаспектність вказаного правового інституту безперечно призводить до виникнення низки труднощів як при його врегулюванні нормами кримінального процесуального законодавства та приведенні у відповідність до міжнародних і європейських правових стандартів, так і при його застосуванні. Констатовано, що при здійсненні затримання особи в кримінальному провадженні, зокрема без ухвали слідчого судді, допускається велика кількість порушень з боку уповноважених службових осіб, які посягають на права, свободи та законні інтереси учасників кримінального провадження, що, своєю чергою, є недопустимим у правовій і соціальній державі. З'ясовано, що, не дивлячись на розробленість окресленої наукової проблематики, чимало питань досі викликають зацікавленість і жваву дискусію як з боку науковців, так і практичних працівників, що, своєю чергою, тільки підкреслює важливість

здійснення подальших досліджень теоретичних і правових засад інституту затримання в кримінальному провадженні, підстав і процесуального порядку затримання особи, зокрема, без ухвали слідчого судді, забезпечення охорони прав, свобод і законних інтересів під час затримання особи. Встановлено, що проблематика затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді піднімається та вирішується не тільки в наукових працях, які присвячені тільки цій вузькій проблематиці, а і в наукових напрацюваннях, присвячених більш широкому предмету дослідження, а саме – застосуванню заходів забезпечення кримінального провадження та інституту затримання в кримінальному процесі.

Ключові слова: наукове дослідження, наукова розробленість, стан, напрям дослідження, наукові напрацювання, затримання, кримінальне провадження.

Постановка проблеми

Інститут затримання особи без ухвали слідчого судді упродовж усього часу викликає зацікавленість як з боку теоретиків, так і практиків, адже він водночас є заходом забезпечення кримінального провадження, дозволяє припинити (попередити) кримінальну протиправну діяльність та зібрати доказову інформацію, пов'язаний із обмеженням прав і свобод людини в рамках кримінального провадження тощо. Така багатоаспектність вказаного правового інституту безперечно призводить до виникнення низки труднощів як при його врегулюванні нормами кримі-

нального процесуального законодавства та приведенні у відповідність до міжнародних і європейських правових стандартів, так і при його застосуванні. На превеликий жаль, доводиться констатувати, що при здійсненні затримання особи в кримінальному провадженні, зокрема без ухвали слідчого судді, допускається велика кількість порушень з боку уповноважених службових осіб, які посягають на права, свободи та законні інтереси учасників кримінального провадження, що, своєю чергою, є недопустимим у правовій і соціальній державі. Бо, як зазначено в ст. 3 Конституції України, «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [1].

У контексті вищенаведеного повністю погоджуємося з актуальністю питань затримання особи в кримінальному провадженні, в тому числі без ухвали слідчого судді. Зокрема, як слушно відзначає з цього приводу В.І. Фаринник, «питання кримінального процесуального затримання у вітчизняному кримінальному судочинстві ставали предметом активних дискусій й відповідно – знайшли значне відображення в працях вітчизняних та зарубіжних вчених, в яких значну увагу приділено суті затримання підозрюваного, його порядку і умовам застосування, місцю в системі заходів кримінального процесуального примусу, значенню в доказуванні, зміцненню гарантій законності затримання» [2, с. 85–86]. Проте, не дивлячись на розробленість окресленої наукової проблематики, чимало питань досі викликають зацікавленість і жваву дискусію як з боку науковців, так і практичних працівників, що, своєю чергою, тільки підкреслює важливість здійснення подальших досліджень теоретичних і правових засад інституту затримання в кримінальному провадженні, підстав і процесуального порядку затримання особи, зокрема, без ухвали слідчого судді, забезпечення охорони прав, свобод і законних інтересів під час затримання особи.

З огляду на зазначені вище обставини важливим є з'ясування стану наукової розробленості питань затримання особи без ухвали слідчого судді як однієї з передумов розвитку вказаного інституту в кримінальному процесуальному праві. Адже, як відомо, визначення стану наукової розробленості окремої проблематики є одним із вихідних і обов'язкових етапів здійснення наукового дослідження. Якщо вести мову про дослідження стану наукової розробленості питань затримання особи без ухвали слідчого судді, то це є одним із напрямів удосконалення діяльності з протидії кримінальним правопорушенням, яка неможлива без «покращення її теоретичного забезпечення» [3, с. 66]. Бо наукове дослідження неможливо уявити без «грунтового аналізу наукового доробку вітчизняних та іноземних учених різних історичних періодів. Такий аналіз надасть можливість з'ясувати найвагоміші з-поміж них, що стали теоретичним підґрунтям предмета дослідження, з одного боку, й акцентувати на проблемних аспектах, що залишилися поза межами дослідження попередників, у контексті соціально-економічних, політичних, нормативно-правових, криміногенних та інших чинників – з іншого» [4, с. 107]. Більше того, без з'ясування стану і повноти розробленості в науковій літературі досліджуваних питань неможливо обґрунтувати актуальність обраної проблематики.

Аналіз останніх досліджень

Інститут кримінального процесуального затримання в кримінальному процесі України та окремі його аспекти неодноразово обиралися в якості предмета наукових досліджень. Зокрема, особливості нормативно-правового врегулювання, сутність, мету та значення, а також підстави та процесуальний порядок затримання особи в кримінальному провадженні в своїх напрацюваннях висвітлюють О.А. Банчук, І.В. Глобюк, І.Г. Голуб, Є.В. Дояр, В.А. Завтур, О.В. Капліна, Д.В. Лазарева, Л.М. Лобойко, Ю.В. Лук'яненко, А.М. Мельник, О.М. Миколенко, О.В. Михайлюк, В.В. Назаров, О.В. Плахотнік, В.В. Рогальська, О.І. Тищенко, Л.Д. Удалова, В.І. Фарин-

ник, Т.Г. Фоміна, О.Г. Шило, О.В. Шульга, О.О. Юхно, Ю.П. Янович і т. д. Однак багато аспектів окресленої проблематики досі залишаються дискусійними чи невирішеними.

Тому **метою** представленої праці є з'ясування стану наукової розробленості як одного із напрямів дослідження питань затримання особи без ухвали слідчого судді.

Виклад основного матеріалу

Чимала кількість дискусійних питань щодо підстав, процесуального порядку і тактики застосування такого заходу забезпечення кримінального провадження як затримання і пов'язаних з ними проблем висвітлювалися та знаходили своє вирішення в наукових роботах, під час здійснення комплексних дисертаційних досліджень. При цьому, вважаємо, не доречним обмежувати з'ясування стану наукової розробленості питань затримання особи уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді виключно дослідженням кількості та змісту дисертацій, присвячених окресленій і дотичній до неї проблематиці. Як відомо, велика кількість цінних з точки зору теорії (науки) та практики положень міститься в наукових працях інших видів. Мова йде про монографії, наукові статті, доповіді, очерки, науково-практичні коментарі тощо. Крім того, не варто «скидати з рахунків» і оминати увагою навчально-методичні роботи, адже в них досить часто можна знайти стислий виклад важливих і досліджуваних питань.

Окремо зазначимо, що, з'ясовуючи стан наукової розробленості проблематики затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді, необхідно не обмежуватися виключно науковими працями, які присвячені тільки цій вузькій проблематиці. Слід звернутися до наукових напрацювань, присвячених більш широкому предмету дослідження, а саме – застосуванню заходів забезпечення кримінального провадження та інституту затримання в кримінальному процесі. У такому разі вдасться в повному обсязі дослідити стан висвітленості питань затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді в науці кримінального процесу, виокремити дискусійні та малодосліджені положення в зазна-

ченій проблематиці, запропонувати шляхи вирішення поставлених наукових завдань.

Більш детально та системно досліджуються та розв'язуються окремі наукові (науково-прикладні) проблеми (завдання) на рівні дисертацій. Саме такий рівень наукового дослідження дає можливість розробити й отримати теоретичні положення, сукупність яких можна кваліфікувати як нове вагоме досягнення в розвитку перспективного напрямку у відповідній галузі наук. У зв'язку з чим розпочнемо висвітлення стану наукової розробленості питань затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді з наведення наукових праць дисертаційного та монографічного рівнів, предметом дослідження яких є наведена та суміжна проблематика.

На дисертаційному рівні окремі аспекти здійснення затримання в кримінальному процесі України досліджували Є.В. Дояр [5], Д.В. Лазарева [6], Ю.В. Лук'яненко [7], А.М. Мельник [8], В.І. Фаринник [9], О.В. Шульга [10] та інші.

Зокрема, В.І. Фаринник один із перших на монографічному рівні після прийняття в 2012 році Кримінального процесуального кодексу дослідив теоретичні, правові та праксеологічні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження в кримінальному процесі України. Зокрема, науковець формулює «концептуальне бачення шляхів подальшої оптимізації кримінальної процесуальної регламентації затримання особи», удосконалює «теоретичні напрацювання щодо оптимізації процесуального порядку затримання осіб у порядку ст. 208 КПК шляхом визначення чіткого строку, об'єктів і підстав його застосування» [9, с. 3, 6, 15–16, 24].

У 2015 році А.М. Мельник захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Забезпечення прав затриманого у кримінальному провадженні», в якій вирішує важливе наукове завдання з розробки «теоретичних, правових та праксеологічних засад забезпечення прав затриманого у кримінальному провадженні» шляхом дослідження «генези розвитку кримінального процесуального затримання», визначення «сутності кримі-

нального процесуального затримання, поняття механізму забезпечення прав затриманого», «класифікації видів затримання у кримінальному провадженні за різними критеріями», формування «системи прав затриманого у кримінальному провадженні», встановлення «гарантій забезпечення права затриманого на свободу та особисту недоторканність» [8, с. 3–20].

У 2016 році О.В. Шульга захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Затримання уповноваженою службовою особою у кримінальному провадженні», в якій виокремлює основні етапи становлення інституту затримання у кримінальному процесі України, з'ясовує місце затримання уповноваженою службовою особою в системі заходів забезпечення кримінального провадження, визначає поняття та юридичну природу затримання уповноваженою службовою особою, характеризує підстави, умови, мотиви та мета затримання уповноваженою службовою особою, з'ясовує порядок затримання уповноваженою службовою особою, визначає підстави та процесуальний порядок звільнення затриманої особи або звернення до суду з клопотанням про обрання стосовно неї запобіжного заходу, наводить систему засобів забезпечення прав і законних інтересів затриманого, визначає форми процесуального контролю за законністю та обґрунтованістю затримання уповноваженою службовою особою [10, с. 4–215].

Цього ж року була захищена дисертація Ю.В. Лук'яненком на тему «Затримання особи як захід забезпечення кримінального провадження», в якій комплексно досліджені «теоретичні, законодавчі та прикладні питання, пов'язані із затриманням особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення», а саме: розглядаються «історичний розвиток правового інституту затримання особи в кримінальному процесі», висвітлюються «теоретико-правове розуміння поняття «затримання», визначають «мету, підстави та момент затримання особи», надано характеристику «видам затримання особи», визначаються «гарантії дотримання прав затриманої особи». Більше того, «на підставі проведеного дослідження

виявлено низку законодавчих прогалин і розбіжностей, які негативно впливають на практичне застосування положень КПК України з окреслених питань»; «внесено науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства та практики його застосування» [7, с. 1–16].

У 2018 році було захищено декілька дисертацій, предметом дослідження яких було кримінальне процесуальне затримання. А саме:

1. Є.В. Дояр «на основі вивчення законодавства, літературних джерел, результатів узагальнення слідчої та судової практики» провів «комплексне дослідження інституту затримання особи у кримінальному провадженні». Вчений здійснює «історико-правовий аналіз становлення та розвитку інституту затримання в кримінальному процесі», аналізує та проводить порівняльно-правове дослідження зарубіжного досвіду кримінального процесуального затримання, «за результатами вивчення доктринальних і нормативних джерел щодо сутності поняття «затримання» формує його визначення, розкриває «процесуальний порядок затримання особи у кримінальному провадженні», досліджує різновиди затримання залежно від «цільового призначення, суб'єктів їх здійснення, підстав та процесуального порядку застосування», аналізує «гарантії забезпечення прав затримання особи у кримінальному провадженні», досліджує «алгоритм дій захисника в разі отримання повідомлення чергового Центру безоплатної вторинної правової допомоги про затримання особи», з'ясовує «сутність прокурорського нагляду за законністю затримання особи», досліджує «механізм судового контролю за забезпеченням прав затриманого» [5, с. 2–191].

2. Д.В. Лазарева захистила дисертацію на тему «Затримання уповноваженою службовою особою», в якій здійснила спробу вирішити наукове завдання «з розроблення теоретико-правових та практично-прикладних положень, пов'язаних із здійсненням затримання уповноваженою службовою особою, та формулювання на цій основі науково обґрунтованих пропозицій із вдоско-

налення кримінального процесуального законодавства і правозастосовної практики за відповідним напрямком» [6, с. 2–3]. Вчена досліджує генезу наукових поглядів на правову природу затримання уповноваженою службовою особою, визначає поняття і процесуальну сутність затримання уповноваженою службовою особою, з'ясовує місце інституту затримання уповноваженою службовою особою в системі кримінального провадження, розкриває процесуальні підстави затримання уповноваженою службовою особою, окреслює процесуальний порядок затримання уповноваженою службовою особою, характеризує процесуальне оформлення затримання уповноваженою службовою особою, надає характеристику міжнародно-правовим стандартам забезпечення законності під час затримання уповноваженою службовою особою, визначає забезпеченість прав затриманого як основу законності затримання уповноваженою службовою особою, пропонує шляхи вдосконалення процесуальної форми затримання уповноваженою службовою особою в контексті забезпечення законності під час його застосування [6, с. 8–17].

Проте чи не найбільша частка наукових напрацювань у галузі вирішення проблематики кримінального процесуального затримання припадає на наукові статті та наукові доповіді, повідомлення. Зокрема, на рівні наукових статей і наукових доповідей велика увага приділяється різним аспектам реалізації інституту «затримання» в кримінальному провадженні. Зокрема, чимало напрацювань присвячено процесуальному порядку затримання в кримінальному процесі України, в тому числі затриманню уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді, суду. Наприклад, М.Я. Никоненко з'ясовує, які категорії осіб, варто вважати уповноваженими службовими особами, які вправі здійснити затримання у кримінальному процесі [11, с. 83–90]; Ю.П. Янович визначає та характеризує складові частини затримання особи без ухвали слідчого судді, суду в кримінальному процесі [12, с. 181–184]; М. Бортун визначає особливості затримання особи без ухвали слідчого судді [13, с. 102–106]; М. Даневич виокремлює

й характеризує «підстави затримання особи, яка підозрюється у скоєнні злочину» як одну з передумов «допустимості та законності застосування такого заходу кримінально-процесуального примусу» [14, с. 171–172]; В.В. Рогальська аналізує кримінальне процесуальне законодавство щодо регламентації, підстав, мети та процесуального порядку затримання осіб уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді; розглядає особливості затримання народних депутатів України, осіб, які користуються дипломатичним імунітетом, суддів, консульських посадових осіб та неповнолітніх; висвітлює проблемність здійснення затримання до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань [15, с. 198–201]; В.А. Завтур окреслює аспекти допустимості доказів, отриманих під час затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді [16, с. 347–350]; Є.С. Осетрова, М.А. Грига за допомогою аналізу «законодавчих актів, рішень Європейського суду з прав людини і правозастосовної практики» розкривають «зміст мети затримання уповноваженою службовою особою» та виокремлюють «умови, за яких затримання вважається законним» [17, с. 86–89].

Окрім вищезазначеного, чимала кількість наукових праць, присвячена дослідженню питань, пов'язаних із забезпеченням прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження під час затримання особи в кримінальному провадженні. Зокрема, серед напрацювань у галузі визначення, дотримання та вдосконалення механізму реалізації прав особи в кримінальному процесі під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, в тому числі при затриманні уповноваженою службовою особою, варто відзначити наукові статті І.Г. Голуб «Дотримання прав людини при затриманні жінок у кримінальному процесі» [18], О.В. Винокурова «Актуальні проблеми захисту прав та законних інтересів підозрюваного при затриманні» [67, с. 160–164], О.І. Тищенко «Оскарження затримання у кримінальному провадженні: теоретичний та практичний аспект» [12, с. 49–50], а також методичні рекомендації для адвокатів щодо здійснення

захисту, гарантованого державою, «Дії захисника при затриманні особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення», в яких авторський колектив (І. Вань, А. Вишневський, Т. Сівак, Н. Стьопіна) наводить алгоритм першочергових дій захисника на стадії затримання, окреслює особливості конфіденційності побачення, подання скарг на незаконні дії працівників правоохоронних органів, пред'явлення підозри та обрання запобіжного заходу, правові підстави та строки затримання, вказує на вимоги до протоколу затримання, називає медичні питання, наводить особливості процедури відмови затриманої особи від адвоката, а також відмови адвоката від здійснення захисту затриманої особи, визначає вимоги до оформлення документів про надання правової допомоги затриманій особі [21, с. 6–57].

Висновки

Отже, з'ясування стану наукової розробленості питань затримання особи без ухвали слідчого судді є однією з передумов розвитку вказаного інституту в кримінальному процесуальному праві. Проблематика затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді піднімається та вирішується не тільки в наукових працях, які присвячені тільки цій вузькій проблематиці, а і в наукових напрацюваннях, присвячених більш широкому предмету дослідження, а саме – застосуванню заходів забезпечення кримінального провадження та інституту затримання в кримінальному процесі.

Література

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Фаринник В.І. Затримання особи: проблеми кримінальної процесуальної регламентації та шляхи їх вирішення. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 2. С. 85–94.
3. Ганжа А.А. Науковий генезис проблеми протидії оперативними підрозділами ОВС України діяльності організованих злочинних груп, які готують вчинення кра-

діжок із квартир громадян. *Право і Безпека*. 2013. № 3 (50). С. 65–67.

4. Павленко О.О. Аналіз сучасного стану наукових досліджень проблем оперативно-розшукової тактики. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 2 (107). С. 105–122.

5. Дояр Є.В. Затримання особи у кримінальному провадженні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2018. 238 с.

6. Лазарева Д.В. Затримання уповноваженою службовою особою: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Дніпро, 2018. 20 с.

7. Лук'яненко Ю.В. Затримання особи як захід забезпечення кримінального провадження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Харків, 2016. 20 с.

8. Мельник А.М. Забезпечення прав затриманого у кримінальному провадженні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Київ, 2015. 22 с.

9. Фаринник В.І. Теоретичні, правові та праксеологічні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження в кримінальному процесі України: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.09. Київ, 2018. 35 с.

10. Шульга О.В. Затримання уповноваженою службовою особою у кримінальному провадженні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2016. 255 с.

11. Никоненко М.Я. Уповноважена службова особа, яка вправі здійснити затримання у кримінальному процесі. *Юридична наука*. 2014. № 9. С. 83–90.

12. Янович Ю.П. Складові частини затримання особи без ухвали слідчого судді, суду в кримінальному процесі. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «ПРАВО»*. 2014. Вип. 18. С. 181–184.

13. Бортун М. Особливості затримання особи без ухвали слідчого судді. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 5 (38). С. 102–106.

14. Даневич М. Підстави затримання особи, яка підозрюється у скоєнні злочину. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 171–172.

15. Рогальська В.В. Затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді: процесуальні аспекти. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 2. С. 198–201.

16. Завтур В.А. Допустимість доказів, отриманих під час затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді. *Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18 травня 2018 р.). У 2-х т. Т. 2. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 347–350.

17. Осетрова Є.С., Грига М.А. Щодо мети та умов затримання уповноваженою службовою особою. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2018. № 34. С. 86–89.

18. Голуб І.Г. Дотримання прав людини при затриманні жінок у кримінальному процесі. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2014. № 2 (10). URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14hihukp.pdf>.

19. Винокуров О.В. Актуальні проблеми захисту прав та законних інтересів підозрюваного при затриманні. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 4. С. 160–164.

20. Тищенко О.І. Оскарження затримання у кримінальному провадженні: теоретичний та практичний аспект. *Вісник кримінального судочинства*. 2018. № 1. С. 49–58.

21. Методичні рекомендації для адвокатів щодо здійснення захисту, гарантованого державою: Дії захисника при затриманні особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення. Книга перша / І. Вань, А. Вишневський та ін. Х.: Фактор, 2015. 64 с.

Manuk O.V.

**THE STATE OF SCIENTIFIC
DEVELOPMENT OF ISSUES OF
DETAINING A PERSON WITHOUT A
DECISION OF AN INVESTIGATING JUDGE**

In this article, it has been emphasized that clarifying the state of scientific development of issues of detaining a person without a decision of an investigating judge is one of the prerequi-

sites for the development of the specified institute in criminal procedural law. It has been emphasized that the institution of detaining a person without a decision of an investigating judge has always been of interest to both theoreticians and practitioners, because it is at the same time a measure to ensure criminal proceedings, allows to stop (prevent) criminal illegal activity and collect evidentiary information related to restriction of human rights and freedoms within the framework of criminal proceedings, etc. It has been found that such multifacetedness of the specified legal institution undoubtedly leads to the emergence of a number of difficulties both in its regulation by the norms of criminal procedural legislation and bringing it into line with international and European legal standards, and in its application. It has been established that when detaining a person in criminal proceedings, in particular without a decision of the investigating judge, a large number of violations are allowed by authorized officials who encroach on the rights, freedoms and legitimate interests of the participants in criminal proceedings, which, in turn, is unacceptable in the legal and welfare state. It has been found that, despite the development of the outlined scientific problems, many questions still arouse interest and lively discussion both on the part of scientists and practical workers, which, in turn, only emphasizes the importance of further research into the theoretical and legal foundations of the institution of detention in criminal proceedings, the grounds and procedural order of detaining a person, in particular, without the decision of an investigating judge, ensuring the protection of rights, freedoms and legitimate interests during the detention of a person. It has been established that the issue of detention by an authorized official without a decision of the investigating judge is raised and resolved not only in scientific works devoted only to this narrow issue, but also in scientific works devoted to a broader subject of research, namely, the application of measures to ensure criminal proceedings and the institute detention in criminal proceedings.

Key words: *scientific research, scientific elaboration, state, direction of research, scientific developments, detention, criminal proceedings.*